KAMMARRÄTTEN I GÖTEBORG
SVERIGES DOMSTOLAR

Datum	Diarienummer
2026-11-06	KGG 2026/234

Klimat- och näringslivsdepartementet

Betänkandet Ny kärnkraft i Sverige –moderna regler för beredskap och skadeståndsansvar (SOU 2026:40)

KN2026/01512

Kammarrätten har utöver nedanstående kommentarer inga synpunkter på utredningens förslag.

Prövningen av beslut om zoner

Beslut om beredskaps- och planeringszoner såväl som olika specifika beslut vid länsstyrelsens planering kommer att kunna överklagas enligt 10 kap. 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (s. 286).

Enligt förslaget är det Myndigheten för civilt försvar (MCF) som fattar beslut om beredskaps- och planeringszonernas ungefärliga utsträckning. Det framgår av förslaget att om analysen visar att det kan uppstå radiologiska nödsituationer ska myndigheten *överväga* att inrätta olika zoner. Reglerna är inte avsedda att vara preskriptiva, utan har utformats som en vägledning för myndigheten (s. 279).

Kammarrätten anser att det är otydligt vad domstolens prövning ska avse. Det framstår inte som lämpligt att domstolen ska pröva *att* myndigheten har övervägt vissa alternativ, utan prövningen bör i stället avse myndighetens slutliga ställningstagande. Också då är det dock otydligt vad domstolen ska beakta i förhållande till myndighetens utrymme för eget skön, samt Strålsäkerhetsmyndighetens beräkningar och analys av radiologiska risker.

Länsstyrelsen ska fatta beslut om zonernas exakta utformning. Ett sådant beslut ska grundas i lokal kännedom och praktiska överväganden för en välfungerande räddningstjänst (s. 245). Kammarrätten anser att det även för dessa beslut är otydligt vad domstolsprövningen ska avse.

Beslut om zoner och skyddsåtgärder i länsstyrelsens program för räddningstjänst

Av förslaget framgår att MCF:s beslut om zoner ska skickas till bland annat dem som har talerätt (s. 55). Det bör övervägas om det är nödvändigt med en motsvarande bestämmelse för länsstyrelsens program för räddningstjänst, som kan innehålla beslut om zonernas exakta utformning (s. 246) eller i förekommande fall för länsstyrelsens särskilda beslut om detta.

Forum

MCF har sitt säte i Karlstad, och på grund av detta kommer den myndighetens beslut om zoner att överklagas till Förvaltningsrätten i Karlstad (s. 446). Länsstyrelsernas beslut om zonernas exakta utformning kommer dock inte att överklagas dit. Dessa beslut bör vara beroende av MCF:s övergripande beslut om zonernas utformning. Det finns alltså en risk för parallella processer i frågor som hänger samman med varandra. Kammarrätten anser att den frågan bör analyseras närmare.

Fråga om besluten gäller omedelbart

Det bör finnas ett intresse av att beslut om zoner och andra skyddsåtgärder i planeringen är slutligt avgjorda innan en anläggning kan tas i provdrift. Samtidigt är kretsen av taleberättigade i 10 kap. 6 § lagen om skydd mot olyckor relativt vid. Detta kan tala för att beslutet gäller omedelbart enligt 35 § förvaltningslagen (2017:900). Kammarrätten anser mot bakgrund av detta att det behövs en analys av om MCF:s och länsstyrelsernas beslut bör gälla omedelbart.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättslagmannen Ann-Louise Björnsson, kammarrättsrådet Roger Petersson och tf. kammarrätts-assessorn Agnes Gunnarsson, föredragande.